УНИВЕРСИТЕТ
ПО АРХИТЕКТУРА
СТРОИТЕЛСТВО
И ГЕОДЕЗИЯ

бул. „Хр. Смирненски" № 1, София 1046, Р България
тел.: (02) 865-68-63; +359 886 60 24 55
e-mail: *aceadm@uacg.bg; https://uacg.bg*

УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. "Хр. Смирненски" №1
Регистрационен индекс и дата
604/31.07.2026

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р инж. Силвия Маринова
Катедра "Фотограметрия и картография",
Геодезически факултет, УАСГ

на дисертационен труд и приложените към него документи за придобиване на образователна и научна степен „доктор" по научна специалност „Картография и ГИС", професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия

Кандидат: инж. Николета Николова, редовен докторант по докторска програма „Картография и ГИС" към катедра „Фотограметрия и картография", Геодезически факултет, УАСГ
Тема на дисертационния труд: Анализ на знаковата система и съдържанието на WEB карти
Научен ръководител: проф. д.т.н. инж. Станислав Василев

Становището е изготвено на основание Заповед № 299 от 27.03.2026 г. на ректора на УАСГ, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Университет по архитектура, строителство и геодезия и решенията от първото заседание на научното жури.

1. Кратки биографични данни

Инж. Николета Никола завършва специалност Геодезия в Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) през 2022 г. През 2023 г. е зачислена като редовен докторант в катедра „Фотограметрия и картография", УАСГ. По време на докторантурата си тя осъществява краткосрочен обмен по програма „Еразъм+" в Масариковия университет в гр. Бърно, Чехия. Основните ѝ научни интереси са в областта на геоинформационните технологии, географските бази данни и уеб дизайна.

2. Общо описание на представените материали

В процедурата по защита на дисертационния труд инж. Николета Николова е представила следните документи:

- Автобиография;
- Заповед за зачисляване на докторанта;
- Заповед за отчисляване с право на защита;
- Научни публикации, свързани с дисертационния труд – 6 броя;

- Дисертационен труд;
- Автореферат на дисертационния труд;
- Декларация за оригиналност и автентичност на дисертационния труд,

  както и други документи, чието представяне не е необходимо за настоящата процедура.

Представеният **дисертационен труд** е с обем 171 страници основен текст и 27 приложения. Той включва въведение, девет глави, списък с цитираната литература, списъци на таблиците, фигурите и приложенията, справка за приносите и списък с публикациите на автора. В труда са включени 132 фигури и 19 таблици.

Темата на дисертационния труд е актуална и значима, като предмет на изследване са уеб картите. Във въведението кандидатът формулира основната цел на научната разработка, а именно да се осигури по-добро разбиране за това как проектирането на знаците и интерактивността в тях влияят на общата ефективност и употреба на картографския продукт.

Първите четири глави са теоретични и разглеждат основните принципи на картографския дизайн, ролята на знаците и знаковите системи в уеб картографията, същността на знака и картосемиотиката. Специално внимание е отделено на системите за проследяване на погледа и тяхното приложение в картографията, както и на методите за оценка на качеството и ефективността на уеб картите.

Следващите три глави представят проведените практически изследвания. Те включват експериментален анализ на ефективността на картографските знаци в зависимост от тяхната структура, сравнителен анализ на текущото състояние на български геопортали и уеб карти въз основа на предварително дефинирани критерии и експериментално изследване на ефективността на легендите при знаци с двойна артикулация чрез система за проследяване на погледа.

Висока оценка заслужава експерименталната работа, реализирана чрез прилагането на съвременни технологии за проследяване на погледа. Изследванията са проведени в УАСГ и в Масариковия университет, гр. Бърно, с общо над 130 участници. Формулираните конкретни препоръки за подобряване на картографския дизайн, функционалността и структурата на уеб картите подчертават практическата приложимост на разработката.

Авторефератът на дисертационния труд е с обем 75 страници и последователно отразява съдържанието на дисертационния труд. В него са представени актуалността на изследвания проблем, поставените задачи, теоретичните основи на изследването, проведените експерименти,

получените резултати, както и справка за приносите и публикациите на автора, свързани с дисертационния труд.

Представените **научни публикации** са общо шест, от които три са на български език, а три – на английски език. Всички публикации са самостоятелни и пряко свързани с дисертационния труд. При прегледа на представените публикации се установява припокриване между публикация 1 и публикация 3.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Няма данни за известни цитирания на представените статии от докторанта.

4. Приноси

Въз основа на целите и постигнатите резултати в дисертационния труд са формулирани десет научни, научно-приложни и приложни приноса, които като цяло приемам. Следва да се отбележи, че приноси 4 и 8 съдържат предимно описание на извършени дейности и проведени анализи. Би било по-целесъобразно тези приноси да се изведат по-ясно, с цел да се открояят конкретно постигнатите резултати.

Посочените от автора приноси имат значение за развитието на уеб картографията и практическа приложимост при проектирането на ефективни уеб картографски продукти.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Считам, че инж. Николета Николова има неоспорим личен принос към проведените изследвания, обобщаването на получените резултати и цялостното разработване на дисертационния труд.

6. Критични бележки

В дисертационния труд и в автореферата се забелязват множество правописни и технически грешки, включително неправилно посочване на наименованието на научната специалност на заглавните страници на двата документа.

В автореферата, в раздел „Въведение", е обособена точка „Основна цел и поставени задачи", но основната цел на дисертационния труд не е ясно и самостоятелно формулирана, което представлява съществен пропуск.

Въпреки че авторът пояснява смисъла, който влага в понятието „съдържание", не считам, че неговата употреба е достатъчно прецизна. В случая се имат предвид елементите на уеб картата, разположени извън полето на картата (мащаб, легенда, информация за координатната система, проекция и др.). Препоръчително е да се използва по-точно понятие, което ясно отразява този смисъл и избягва възможността за различно тълкуване.

Някои от фигурите в дисертационния труд (напр. фигура 2.11) не са авторски, но източниците им не са посочени.

Цитираните литературни източници са представени непълно, а на места и некоректно в библиографския списък. За част от тях липсват данни за издател, страници и други библиографски елементи, а при някои са посочени само имената на първите автори. Тези пропуски водят и до некоректно цитиране на част от източниците в основния текст на дисертационния труд.

7. Лични впечатления

Познавам инж. Николета Николова още от студентските ѝ години, когато тя се открояваше със своята упоритост и целеустременост. През годините тя разви своите професионални качества, като се отличава с амбициозност и стремеж резултатите от научните ѝ изследвания да имат практическа приложимост и да допринасят за решаването на актуални проблеми.

8. Заключение

Имайки предвид гореизложеното, давам положителна оценка и предлагам на Научното жури да гласува в подкрепа на присъждането на инж. Николета Николова на образователната и научна степен „доктор" в професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност „Картография и ГИС".

30.07.2026 г.

Член на научното жури:
доц. д-р инж. Силвия Маринова